

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.446/2025/11.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. november 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta következő

v é g z é s t :

Az emberölés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2025. június 13. napján kihirdetett 4.B.463/2024/19. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 23 040 (huszonháromezer-negyven) Forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat emberölés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés] miatt 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte el végrehajtani megállapítva, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A büntetésbe beszámította a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a bűnjelekről, azok közül a vascsövet elkobozta, míg a ruhákat és a biológiai anyagmaradványt – lefoglalásuk megszüntetése mellett – megsemmisíteni rendelte és kötelezte a vádlottat 753 002 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, büntetésének súlyosítása, hosszabb tartamú, börtön fokozatú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása érdekében. Fellebbezésében kifejtett álláspontja szerint a törvényszék által kiszabott büntetés nem tükrözi kellően a vádlott által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyát és társadalomra veszélyességét, nem értékelte kellő nyomatékkal a súlyosító körülményeket, ami mellett túlzó mértékben vette figyelembe a büntetés kiszabásánál azt, hogy öt kiskorú gyermek neveléséről, elhelyezéséről kell gondoskodnia a

vádлотtnak. Mindamellott a törvénszék illetékességi területén, Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében elszaporodott az élet elleni bűncselekmények elkövetése.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.241/2025/2. számú észrevételében a súlyosítás érdekében bejelentett ügyészségi fellebbezést, annak indokaival egyetértve fenntartotta. Kifejtette, hogy a korlátozott felülbírálat szabályai érvényesülnek, az ítéletnek a vádlott személyi körülményeire vonatkozó részét azonban indokolt az igazságügyi elmeorvoszakértői vélemény és annak kiegészítésében foglaltakkal kiegészíteni, miszerint a vádlott által elkövetett cselekmény akut stressz reakciónak minősítendő, ami nem érinti a beszámítási képességét, összességében nem kóros elmeállapotú és nem volt az a cselekmény időszakában sem, elmeállapota miatt nem volt korlátozva cselekménye következményeinek felismerésében és a felismerésnek megfelelő magatartás kialakításában. Helytálló a bűncselekmény jogi minősítése és a bűnösségi körülményeket megfelelően számba vette, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Nyíregyházi Törvénszék és a Debreceni Ítéltáblához tartozó megyék illetékességi területén a hozzátartozók sérelmére elkövetett élet, testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottak. A büntetésnek nem csupán a speciális, hanem a generális prevenciót is szolgálnia kell, amit a kiszabott büntetés mértékében is kifejezni kell juttatni, ezért az elsőfokú ítélet tanácsülésen történő megváltoztatására, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és mellékbüntetés mértékének felemelésére, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[4] Az ítéltábla mint másodfokú bíróság az ügyészségi jogorvoslatot a vádlottnak a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (5) bekezdése szerinti indítványa alapján a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen bírálta el, melyen a fellebbviteli főügyészség képviselője a büntetés súlyosítását célzó perorvoslatot változtatlanul fenntartotta. Megismételve az írásbeli észrevételében írtakat, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a fő- és mellékbüntetés mértékének felemelésére, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[5] A vádlott védője az ügyészség fellebbezését alaptalannak találta, hangsúlyozta, hogy a vádlott munkaviszonnyal rendelkezik, hét személy eltartásáról gondoskodik, pszichiátriai kezelésre szorul jelenleg is. A sajnálatos és tragikus eseményt egy pillanatnyi vita hevében követte el, ami tragédiához vezetett, így elvesztette a feleségét. Az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények súlyát helytállóan vette számításba, ezért a törvénszék ítéletének helybenhagyása indokolt.

[6] A büntetés súlyosítását célzó fellebbezés alaptalannak mutatkozott.

[7] Figyelemmel arra, hogy az ügyészség a perorvoslatot kizárólag Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentette be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül a Be. 590. § (3) bekezdése szerint.

[8] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen a mértékes fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket is.

[9] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta és nem is vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mivel a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. Ebben az esetben az elsőfokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes, ami irányadó az úgynevezett objektív külső tényekre és az elkövetőnek a cselekményhez fűződő akarati viszonyát jellemző belső tudati tényekre is. Korlátozott felülbírálat esetén a történeti tényállás kizárólag a kijavítás szabályai szerint érinthető (BH2022.34.III.), erre azonban jelen esetben nem volt szükség.

[10] A Btk. 17. § (1) bekezdése szerinti kóros elmeállapot, mint büntethetőséget kizáró ok fennállása jogkérdés, amelyre a tényállásban rögzített tényekből kell következtetést levonni. Ezért a terhelt elmebeli állapotával, elmeműködésének rendellenességeivel kapcsolatos ténymegállapításokat a tényállásnak értelemszerűen tartalmaznia kell (Kúria Bfv.76/2024/10.). Jelen esetben éppen ezért a tényállás a korlátozott felülbírálat szabályai miatt – a tényálláshoz kötöttség okán - a fellebbviteli főügyészség indítványában írtakkal nem volt kiegészíthető.

[11] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság büntethetőségi akadály hiányában törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, hiszen a vádlott teljes beszámítási képessége mellett, azaz nem kóros állapotban követte el a terhére rótt cselekményt.

[12] A cselekmény jogi minősítése is megfelel büntető anyagi jogi szabályoknak, a felülbírálat kiterjesztése során a másodfokú bíróság nem észlelt olyan körülményt, ami akár a vádlott felmentését, vagy az eljárás megszüntetését, akár a bűncselekmény eltérő minősítésének megállapítását tenné szükségessé.

[13] A büntetés kiszabása kapcsán hangsúlyozandó, hogy a büntetés kiszabása során feltárt körülmények és a büntetési célok érvényesülése között szoros kölcsönhatás van, a büntetés kiszabása mindig gondos és szerteágazó értékelő tevékenységet feltételez és eltérően a bűnösséget és a minősítést érintő anyagi jogi kérdésektől, a büntetés kiszabása területén nincsenek olyan precedens döntések, amelyek kötnek vagy az eltérés indokolást igényelne.

[14] A büntetéskiszabási körülményeket illetően nem mutatkozott helytállónak a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát súlyosító körülményként figyelembe venni. A Kúria 56. BK vélemény III.11. pontja szerint a bűncselekmények elszaporodottsága akkor súlyosító körülmény, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. Ugyan sem a Kúria 56. BK véleménye, sem precedensekben megnyilvánuló kúriai gyakorlat nem kívánja meg az ügyészégi vagy bírósági statisztikai adatok megjelölését az adott ügyekben, azonban az elkövetési időre – 2023. évre – vonatkozóan közzétett, emiatt köztudomású statisztikai adatok szerint az élet elleni bűncselekmények száma országosan sem a korábbi évekhez, sem az azt megelőző évekhez képest nem emelkedett és ilyen megállapítás Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye területére nézve sem tehető. Ezzel szemben a szándékosan befejezett emberölések száma a korábbi évekhez képest sokkal kevesebb (Legfőbb Ügyészség: Tájékoztató a bűnözés 2023. évi adatairól 5., 11/1. és 19. számú táblák).

[15] A büntetés kiszabásakor irányadó bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság feltárta és a vádlottal szemben a fenti pontosítás melletti enyhítő és súlyosító tényezőket a nyomatékuknak megfelelően értékelve a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elvekkel összhangban álló büntetést szabott ki. A törvényszék tetтарыныс jогhátrányt alkalmazott, amely kifejezi az egyéniesítést is, de az általános megelőzés kívánalma sem sérült. Az irányadó büntetési tételkeretet szem előtt tartva jóval a középmérték alatt meghatározott, a törvényi minimumot egy évvel meghaladó tartamú szabadságvesztés szükséges, egyben elégséges büntetés, melynek lényeges súlyosítására az ítéltábla nem látott megfelelő okot.

[16] Az elbírált büntett valóban sérti az alapvető emberi normákat, erkölcsi és törvényi szabályokat, hiszen a vádlott elvette az élettársa életét. Ugyanakkor az ölési cselekményt végig elismerte, azt érzékelhetően megbánta, így a büntetés érdemi felemelésének nem álltak fenn a feltételei, ezért a büntetés súlyosítását célzó fellebbezés nem vezethetett eredményre.

[17] A közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazására szintén helyesen került sor és megfelelő annak tartama is.

[18] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, az előzetes fogvatartás beszámítására, a feltételes szabadságra bocsátásból kizárásra, valamint az egyéb az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben (bűnjelek, bűnügyi költség viselése) hozott rendelkezések is megfelelnek a törvénynek. A feltételes szabadság kizártság kapcsán az elsőfokú ítélet indokolásának [34] bekezdésében rögzített jogszabályhelyek felhívása kimerítő pontosságú volt. A fellebbeviteli főügyészség álláspontjával szemben a Btk. 38. § (7) bekezdésének felhívása nem szükséges, hiszen a sértett nem a Btk. 38. § (7) bekezdésében írt hozzátartozónak, hanem a Btk. 459. § (1) bekezdés 26. c) pontja szerinti hozzátartozónak minősül.

[19] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság a jogorvoslat apanyalansága miatt az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[20] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (2) bekezdés b) pontja alapján – mivel az ügyész fellebbezése eredményre nem vezetett – a Be. 574. § (3) bekezdése utolsó fordulata nyomán az állam viseli.

[21] Ellentétes döntés hiányában a másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs [Be. 615. § (1), (2) bekezdés]

Debrecen, 2025. november 26.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Toma Attila s. k. bíró, Dr. Sörös László s. k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 4.B.463/2024/19. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen határozatával a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. november 26.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.
a tanács elnöke